

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Center for Folkeskole

Teglholmsgade 1
2450 Kbh. SV
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukvum.dk
www.stukvum.dk
CVR-nr.: 29634750

19. december 2023
Sagsnr.: 23/25302

Høringsnotat om bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og børne- og ungehjem

Indholdsfortegnelse

1. Høringen	2
1.1. Høringsperiode.....	2
1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.	2
2. Høringssvarene.....	3
2.1. Generelle bemærkninger til bekendtgørelsen	4
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i bekendtgørelsesudkastet.....	6
2.2.1. Undervisningen - generelt (høringsversionens §§ 1-4)	6
2.2.2. Undervisningen - ledelsens kompetencer (høringsversionens §§ 5-6).....	7
2.2.3. Undervisning - magtanvendelse (høringsversionens § 7)	8
2.2.4. Minimumsstørrelse mv. (høringsversionens §§ 8-11)	9
2.2.5. Korte målrettede undervisningsforløb (høringsversionens §§ 12 og 17)	10
2.2.6. Henvi sning (høringsversionens §§ 13-16).....	11
2.2.6. Løbende evaluering af elevens undervisningsbehov og re visitation (høringsversionens §§ 18-19).....	12
2.2.7. Kvalitetsaftaler (høringsversionens §§ 20-26)	13
2.2.8. Tilsyn (høringsversionens §§ 27-32)	14
2.2.9. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser (høringsversionens §§ 33-34).....	18
2.3.0. Bilag 1 – 3 (kvalitetsaftaleskabelonerne)	18
3. Den endelige bekendtgørelse i forhold til høringsversionen af bekendtgørelsen.....	20

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til udkast til bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og børne- og ungehjem har i perioden fra den 2. november 2023 til den 22. november 2023 været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Herudover blev udkastet til bekendtgørelse offentliggjort på Høringsportalen den 2. november 2023.

1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over de hørte myndigheder, organisationer m.v., der har afgivet høringssvar.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar før høringsfristens udløb, og om høringsparten i givet fald havde bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse.

	Høringspart	Høringssvar modtaget ved høringsfristens udløb	Bemærkninger	
			Ja	Nej
3	Ankestyrelsen	X		X
10	Børne- og kulturchefforeningen	X	X	
18	Danmarks Lærerforening	X	X	
19	Danmarks Private Skoler	X		X
21	Danmarks Vejlederforening	X		X
22	Dansk Arbejdsgiverforening	X		X
25	Dansk Erhverv	X	X	
28	Dansk Psykolog Forening	X	X	
37	Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne	X		X
48	Danske Regioner	X	X	

50	Danske Skoleelever	X	X	
53	De Anbragtes Vilkår	X	X	
57	Det Kriminalpræventive Råd	X	X	
59	Efterskoleforeningen	X		X
65	FGU Danmark	X	X	
67	Finanssektorens Arbejdsgiverforening	X		X
69	Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD)	X	X	
78	Friskolerne	X		X
86	KL	X	X	
94	Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS)	X	X	
105	Red Barnet	X	X	
106	Rigsrevisionen	X		X
112	Selveje Danmark	X	X	
115	Skole og Forældre	X	X	
116	Skolelederforeningen	X	X	
119	Social- og Boligstyrelsen	X	X	
120	Socialtilsyn Hovedstaden	X	X	
121	Socialtilsyn Midt	X	X	
122	Socialtilsyn Nord	X	X	
123	Socialtilsyn Øst	X	X	
124	Socialtilsyn Syd	X	X	
128	6-byerne (Odense Kommune og Aarhus Kommune)	X		X
	Plejefamiliernes Landsforening		X	

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til bekendtgørelse.

Styrelsen for Undervisnings og Kvalitets (herefter STUK) bemærkninger til høringssvarene er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget på høringsparternes foranledning i forhold til det udkast, som har været i høring.

2.1. Generelle bemærkninger til bekendtgørelsen

Foreningen af døgninstitutioner og Dagtilbud (herefter FADD), Danske Skoleelever, Aarhus Kommune, Danmarks Lærerforening, Landsorganisationen for Sociale tilbud (LOS), FGU Danmark, De Anbragtes Vilkår (DAV) er generelt positive over for bekendtgørelsen.

LOS finder det positivt, at der indføres kvalitetsaftaler, samt at der er udviklet skabeloner, som skal anvendes af alle kommuner, idet dette vil bidrage til at sikre en ensrettet praksis på tværs af kommuner.

Aarhus Kommune bemærker, at det er væsentligt, at der indføres fælles retningslinjer ved kvalitetsaftaler, som skal sikre kvaliteten af undervisningen til eleverne samtidigt med, at der udstikkes klarere retningslinjer for ansvarsfordelingen mellem kommunerne, tilsyn, samarbejde med lokal skoleleder og tættere tilknytning til det lokale skolevæsen.

Red Barnet og DAV anbefaler, at kommunen skal inddrage eleverne, herunder når der skal indgås kvalitetsaftaler med specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem og/eller behandlings- og specialundervisningstilbud, og at der i den forbindelse er fokus på at skabe gode rammer for inddragelsen.

LOS bemærker, at der såvel i bekendtgørelsen som i kvalitetsaftalerne bør være et tydeligere samspil med de rettigheder børnene får i Barnets lov, at det bør fremgå tydeligere, at samarbejdet mellem skole- og socialforvaltningen skal prioriteres for at sikre en hurtig visitation, at det bør tydeliggøres, at kommunen skal sikre samspil og koordination mellem det kommunale tilsyn og socialtilsynet, at de faglige krav til behandlings- og specialundervisningstilbuddene bør modsvare de faglige krav til tilsynene, og at begrebet ”private” bør ændres til ”ikke-offentlige”.

Skole og Forældre bemærker, at det er en mangel i udkastet til bekendtgørelse, at der ikke står noget om samarbejde med elevens forældre.

Dansk Psykologforening anbefaler, at behandlingsbegrebet præciseres, særligt i lyset af, at der flere gange beskrives, at der er behov for en sikring af kvalificeret personale med de rette kompetencer.

Socialtilsyn Syd bemærker, at den foreslåede ordning ses at indeholde en betydelig administrativ tyngde og kompleks og byrdefuld koordinering mellem forskellige aktører i tilsynsarbejdet.

KL udtrykker grundlæggende bekymring over den øgede bureaukratiske belastning, som den politiske aftale, lovforslaget og bekendtgørelsen vil medføre, og som KL finder er i modstrid med den nyligt indgåede økonomiaftale.

STUK's bemærkninger:

Den nye ordning med kvalitetsaftaler skal medvirke til, at børn i udsatte positioner skal få den undervisning, de har krav på. Bekendtgørelsen udmønter de bemyndigelser, der er givet i lov nr. 1532 af 12. december 2023 om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge og lov nr. 1544 af 12. december 2023 om ændring af lov om folkeskolen, barnets lov, lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Styrkelse af undervisningen for anbragte og udsatte børn og unge m.v.) og bygger på det forudsatte i lovforslagene til disse love. Parterne har løbende været inddraget i udformningen af kvalitetsaftaleskabelonerne.

Forældrenes inddragelse fremgår af anden lovgivning, herunder folkeskoleloven og specialundervisningsbekendtgørelsen og skal på den baggrund ikke gentages i nærværende bekendtgørelse.

Det falder uden for bekendtgørelsens anvendelsesområde at definere behandlingsbegrebet.

De generelle bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer af bekendtgørelsen.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i bekendtgørelsesudkastet

2.2.1. Undervisningen - generelt (høringsversionens §§ 1-4)

Skolelederforeningen adresserer en bekymring forbundet med § 3 omhandlende krav om undervisning i fuld fagrække, obligatoriske emner og valgfag. Elever i behandlings- og specialundervisningstilbud og børne- og ungehjem er kendetegnet ved at have forskellige baggrunde, behov og grader af funktionsnedsættelser, hvorfor det for nogen vil være fordelagtigt at blive mødt med forventninger om fuld fagrække, mens et mål om livsduelighed for andre vil have større relevans. Skolelederforeningen anbefaler derfor, at § 3 udvides med et hensyn til elever i sidstnævnte livssituation.

Selveje Danmark foreslår, at det præciseres i bekendtgørelsen, at time- og læseplan skal omfatte folkeskolens fulde fagrække, obligatoriske emner og valgfag mv. målrettet målgruppen/det enkelte klassetrin.

Social- og Boligstyrelsen bemærker, at det fremstår uklart, hvad der ligger i begrebet ”forudsætninger” fremfor ”kompetencer”.

STUK's bemærkninger:

Udgangspunktet for bekendtgørelsen skal være, at alle børn og unge skal have et relevant undervisningstilbud af høj kvalitet. Udmøntningen skal ske i overensstemmelse med det forudsatte om undervisningen i bemærkningerne til de i pkt. 2.1. nævnte love, som ligger til grund for bekendtgørelsen, herunder at der undervises i fuld fagrække, hvilket også fremgår af bekendtgørelsesudkastets § 3, og at der vil kunne ske fritagelse fra fag efter folkeskolelovgivningens regler. Det skal understøtte, at

også anbragte og udsatte børn og unge får et undervisningstilbud, der lever op til folkeskolelovens regler for undervisningen.

STUK anerkender, at begrebet "forudsætninger" kan skabe forvirring og styrelsen har ændret begrebet "forudsætninger" til "kompetencer" i bekendtgørelsens § 3.

2.2.2. Undervisningen - ledelsens kompetencer (høringsversionens §§ 5-6)

FADD, Danske Regioner og Dansk Erhverv anbefaler, at bestemmelsen i § 5 ændres til, at det bliver den lokale skoleleder, der tildeles kompetencen til fritagelse.

Skolelederforeningen ser positivt på, at behandlings- og specialundervisningstilbud og børne- og ungehjem herunder specialundervisningstilbud på sikrede institutioner skal have et samarbejde med skolevæsenet i beliggenhedskommunen, herunder PPR og socialforvaltning, men forudser et uhensigtsmæssigt opgavepres på de skoleledere, som pålægges flere opgaver. Med reference til afholdelse af test fraråder Skolelederforeningen brug af folkeskolens nationale trivselsmåling i specialundervisningstilbud, da de ikke er egnet til brug i tilbud kendetegnet ved klasser med færre elever og elever på forskellige klassetrin.

LOS og Selveje Danmark finder det problematisk, at det er en skoleleder fra en af kommunens folkeskoler, der alene skal træffe beslutning om den enkelte elevs fritagelse fra fag samt deltagelse i prøver, da denne ikke har det indgående kendskab til eleven, som er vigtigt for at kunne træffe en begrundet beslutning om tilrettelæggelsen af barnets skolegang. Derfor anbefaler LOS, at den udpegede skoleleder fra en af de kommunale folkeskoler skal træffe beslutning i samråd med skolelederen på behandlings- og specialundervisningstilbuddet eller specialundervisningstilbuddet på børne- og ungehjemmet, som barnet er tilknyttet, da denne har et indgående kendskab til barnets situation.

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker, at det forhold, at den prøveafholdende skoleleder skal være inde over de nationale overgangstest, kan skabe 'flaskehals' og ekstra arbejde for folkeskolen.

KL finder § 5 problematisk, da det medfører er meget høj grad af detailstyring i de enkelte kommuner.

STUK's bemærkninger:

Det følger af bekendtgørelsesudkastets § 5, at en af kommunalbestyrelsen udpeget skoleleder i kommunen træffer beslutninger om den enkelte elevs fritagelse fra fag og prøver, hvilket også er forudsat i bemærkningerne til de i pkt. 2.1. nævnte love. Mht. opgavepresset for de lokale skoleledere, der vil få til opgave at stå for fx fritagelse for fag og prøver for elever i tilbuddene, er det forventningen, at kommunalbestyrelsen fordeler opgaverne på en hensigtsmæssig måde. Ledelsen i tilbuddet og den af kommunalbestyrelsen udpegede skoleleder fra en af kommunens folkeskoler, herunder specialskoler, der træffer beslutning om fritagelse fra fag og prøver, vil skulle samarbejde, således at folkeskolelederen får den nødvendige viden om de relevante elever.

Det ligger uden for anvendelsesområdet for bekendtgørelsen at fastsætte en regel om, hvorvidt de nationale trivselsmålinger skal finde anvendelse i tilbuddene.

2.2.3. Undervisning - magtanvendelse (høringsversionens § 7)

FADD og Danske Regioner bemærker, at det også bør fremhæves at indgreb, der menes at høre under straffelovens regler om nødret og nødværge skal indberettes – så alle tre typer af indgreb i selvbestemmelsesretten indberettes til rette myndighed.

LOS anbefaler, at der skal være en klarhed over, hvad der er en magtanvendelse for at sikre en ensrettet procedure for, hvordan der ageres, samles op på samt dokumenteres i situationer, hvor medarbejderne anvender magt, og at alle

hændelser indberettes til socialtilsynet, således at der sikres et sammenhængende overblik over hændelserne i forlængelse af deres nuværende funktion og tilsyn med dette. Dette særligt for at sikre, at man som samlet tilbud kan arbejde forebyggende i forhold til magtanvendelser.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at der er behov for større ensartethed i forhold til myndigheders behandling af indberetninger, så der sikres en kvalitet og systematik i forhold til læring og forebyggelse af magtanvendelser på tværs af kommunegrænser.

De Anbragtes Vilkår bemærker, at når eleverne befinder sig i skolen, bør der gælde de samme regler for alle elever uanset bopæl.

Social- og Boligstyrelsen bemærker, at det bør præciseres, om socialtilsynene skal inddrage magtanvendelse efter reglerne i folkeskoleloven i deres tilsyn.

STUK's bemærkninger:

Magtanvendelse indberettes til kommunalbestyrelsen. For en definition af magtanvendelse henvises til voksenansvarsloven. Det falder uden for STUK's bemyndigelse at fastsætte nærmere regler for området.

Parternes bemærkninger til dette afsnit har ikke givet anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

2.2.4. Minimumsstørrelse mv. (høringsversionens §§ 8-11)

FADD anbefaler, at bestemmelsen (om fravigelse af minimumsstørrelse) udvides, så den også kan tages i anvendelse i den mest vidtgående psykiatri.

LOS bemærker, at for at sikre en retvisende praksis med blik for den enkeltes elevs mulighed for deltagelse i fællesskaberne på skolen, anbefales det, at det defineres, hvad der i henhold til det samlede minimumsantal menes med "et lille undervisningsmiljø", herunder hvornår det er relevant.

Dansk Erhverv bemærker, at beslutningskompetencen vedrørende lille undervisningsmiljø bør ligge hos bopælskommunen, da bopælskommunen har størst kendskab og viden om barnets behov.

STUK's bemærkninger:

Kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen kan beslutte, at elever med behov for et lille undervisningsmiljø, herunder elever, der af adfærdsmæssige eller psykosociale grunde ikke kan være sammen med andre elever, som er henvist til et behandlings- og specialundervisningstilbud eller til specialundervisning på et børne- og ungehjem, kan henvises til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i et lille undervisningsmiljø på det pågældende tilbud.

I forhold til elever, der fx er sengeliggende, henvises også til folkeskolelovgivningens øvrige regler, herunder reglerne om sygeundervisning.

Parternes bemærkninger til dette afsnit har ikke givet anledning til ændringer i forhold til bekendtgørelsesudkastet.

2.2.5. Korte målrettede undervisningsforløb (høringsversionens §§ 12 og 17)

Det Kriminalpræventive Råd hilser det velkomment, at det er muligt at tilbyde et kort målrettet undervisningsforløb til et barn eller en ung, som bliver anbragt på en delvis lukket døgninstitution, delvis lukket afdeling på en døgninstitution, sikret døgninstitution eller en særligt sikret afdeling, hvor anbringelsen må antages at være for en kortere periode på op til otte uger. Børn og unge, som må antages at være anbragt i mere end 8 uger, kan dog også have gavn af et målrettet undervisningsforløb. På den baggrund er det værd at overveje muligheden for at kunne iværksætte længere forløb.

STUK's bemærkninger:

Det fremgår af folkeskoleloven, at de korte målrettede forløb skal være på op til 8 uger, og det er således ikke muligt at ændre dette i nærværende bekendtgørelse.

2.2.6. Henvi sning (høringsversionens §§ 13-16)

FADD anbefaler, at formuleringen: ”der efter forudgående aftale med...” omformuleres til: ”med orientering til beliggenhedskommunen”.

LOS anbefaler, at der indføres konkrete tiltag til at sikre det koordinerede samarbejde som eksempelvis faste tværgående visitationsmøder. For at sikre koordination og fælles indsigt i barnets behov anbefaler LOS, at ”med efterfølgende orientering af beliggenhedskommunen” ændres til ”efter forudgående aftale med beliggenhedskommunen”.

Selveje Danmark foreslår, at det i § 14 konsekvensrettes, at forudgående aftale indebærer en orientering. Vedr. § 16 undrer Selveje Danmark sig over, at kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen skal træffe beslutning om, at et barn/en ung, der er anbragt på en sikret døgninstitution, skal henvises til specialpædagogisk bistand på institutionen, eftersom den anbringende kommune allerede har truffet beslutning om anbringelse.

STUK's bemærkninger:

Det fremgår af folkeskolelovens § 22, stk. 5, at kommunalbestyrelsen kan henvise elever til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i et behandlings- og specialundervisningstilbud eller i specialundervisningstilbud på et børne- og ungehjem, jf. § 20, stk. 5, som er beliggende i kommunen eller i anden kommune efter forudgående aftale med vedkommende kommune. Det vil være op til kommunerne, hvordan samarbejdet tilrettelægges.

STUK er enig i, at § 16 bør afspejle de øvrige henvisningsbestemmelser. § 16 ændres i bekendtgørelsen,

sådan at det er anbringende kommune, der træffer den endelige beslutning.

2.2.6. Løbende evaluering af elevens undervisningsbehov og revisitation (høringsversionens §§ 18-19)

FADD, LOS og Selveje Danmark foreslår følgende omformuleringer: For det første fremgår det, at plejeforældre og anbringelsessted kan inddrages – dette kan med fordel ændres til skal. I samme afsnit fremgår det at elevens synspunkter skal tillægges passende vægt – det anbefaler FADD, LOS og Selveje Danmark bliver ændret til væsentlig vægt. Og allersidst i sætningen vil FADD, LOS og Selveje Danmark anbefale, at der skrives alder og/eller modenhed.

Aarhus Kommune bemærker, at det er positivt, at der løbende kan foretages en konkret og individuel vurdering af eleverne. Det bør dog som minimum ske én gang årligt.

Red Barnet anbefaler, at § 18 stk. 4 udvides, således at også eleven selv har ret til at anmode om at få foretaget en pædagogisk-psykologisk vurdering.

Selveje Danmark foreslår, at det yderligere præciseres i § 19, at det er den anbringende kommune, der træffer beslutning om elevens undervisningstilbud, jf. § 14, stk. 2.

KL finder § 18 stk. 2 uhensigtsmæssig og bureaukratisk.

STUK's bemærkninger:

STUK anerkender, at der ikke er behov for at fastsætte centrale regler om procedurer for samarbejdet imellem anbringende og henvisende kommune, beliggenhedskommunen og tilbuddet om revisitation. § 18, stk. 2, i bekendtgørelsesudkastet vil derfor ikke blive medtaget i bekendtgørelsen.

Det fremgår af udkastets § 18, stk. 3, at elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed. Det vil således

*være sikret, at barnet inddrages i beslutningen.
Formuleringen "elevens synspunkter skal tillægges
passende vægt under hensyntagen til elevens alder og
modenhed" går igen flere steder i folkeskoleloven. Det vil
ikke være hensigtsmæssigt at ændre her, da vægtningen af
elevens synspunkter må være ens på alle områder i
folkeskolelovgivningen.*

2.2.7. Kvalitetsaftaler (høringsversionens §§ 20-26)

Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at STUK i bekendtgørelsen præciserer, hvorvidt beliggenhedskommunen kan tilkøbe oplæg til godkendelse (dvs. vurdering af kvaliteten i tilbuddets støttende indsatser) af socialtilsynet.

Aarhus Kommune bemærker, at det kunne være ønskeligt, at kravene om procedurer og aftaler, der sikrer, at kommunalbestyrelsen til enhver tid kan levere oplysninger til børne- og undervisningsministeren som anført i udkast til bekendtgørelsens § 24 også fremgår som et punkt i kvalitetsaftalen.

LOS finder, at det bør fremgå tydeligt, hvordan vurderingen foretages, så det står klart, hvordan proces og scoring foregår. LOS finder det derudover bekymrende, at det ikke fremgår klart, hvad man gør i en situation, hvor socialtilsynet og det kommunale tilsyn vurderer modsatrettet.

Selveje Danmark bemærker, at det fremgår i § 20, at ansøgning om godkendelse af et behandlings- og specialundervisningstilbud indgives til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor tilbuddet ligger. Det fremgår ikke, om specialundervisningstilbud på et børne- og ungehjem også skal indgive en ansøgning, eller hvad processen for godkendelse er for denne type tilbud. Selveje Danmark foreslår, at dette præciseres.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at det fremgår i § 26, stk. 2, at kvalitetsaftalen for

specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem skal indeholde en aftale om beliggenhedskommunens tilsyn med specialundervisningstilbuddet. Det fremgår dog ikke, at det samme er tilfældet for behandlings- og specialundervisningstilbud.

Social- og Boligstyrelsen bemærker, at det i § 22 er præciseret, hvordan beliggenhedskommunens samlede vurdering af kvaliteten foretages – dette er ikke på samme måde udspecificeret for socialtilsynenes tilsyn, altså hvordan socialtilsynet skal foretage en vurdering af kvaliteten.

STUK's bemærkninger:

Det er ikke hensigten, at socialtilsynet skal vurdere kvaliteten af undervisningen, da det ligger uden for socialtilsynenes kompetenceområde. Med hensyn til spørgsmålet om vurderingen af, hvorvidt et tilbud kan godkendes, fremgår det af bekendtgørelsesudkastets § 22, stk. 2, at kommunalbestyrelsen ved vurderingen af kvaliteten skal foretage en samlet vurdering af alle temaerne. I vurderingen af hvert tema vil derfor skulle indgå en vurdering af hvert enkelt kvalitetskriterium, og en vurdering af, hvorvidt alle indikatorer er opfyldt. Hvis alle indikatorer vurderes at være opfyldt, vil tilbuddet kunne godkendes. Kommunalbestyrelsen vil således skulle foretage en samlet vurdering af tilbuddets kvalitet. Der er ikke fastsat bemyndigelse til at fastsætte regler for ansøgningsprocessen for specialundervisningstilbud for børne- og ungehjem.

Det er præciseret i bekendtgørelsens § 23, hvordan kommunalbestyrelsen foretager vurderingen af kvaliteten i tilbuddene.

2.2.8. Tilsyn (høringsversionens §§ 27-32)

KL anbefaler, at kvalitetsaftalerne reduceres i omfang. **KL** anbefaler, at det i bekendtgørelsen præciseres, hvorvidt beliggenhedskommunen kan tilkøbe oplæg til godkendelse (dvs. vurdering af kvaliteten i tilbuddets støttende

indsatser) af socialtilsynet. KL anbefaler, det præciseres i bekendtgørelsen, at socialtilsynet ikke skal vurdere forhold i tilbuddet, som relaterer sig til tilbuddets undervisning. KL har en række anbefalinger til socialtilsynets tilsyn med det enkelte behandlings- og specialundervisningstilbud, herunder hyppigheden af tilsynsbesøg samt evt. tilkøb af uanmeldte tilsynsbesøg. KL anbefaler, at det præciseres i bekendtgørelsen, om det er op til kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen at indgå aftale med socialtilsynet om, hvorvidt beliggenhedskommunen skal deltage i socialtilsynets tilsynsbesøg, herunder om der skal føres et fælles tilsyn. KL anbefaler, at det præciseres i bekendtgørelsen, hvad der i forbindelse med § 29, nr. 5, menes at skulle specificeres konkret i aftalen ift. udveksling af oplysninger. KL anbefaler også, at det i bekendtgørelsen præciseres, om socialtilsynene er selvstændigt dataansvarlige ift. alt der vedrører tilsyn med behandlings- og specialundervisningstilbud. KL anbefaler, at bekendtgørelsen præciserer karakteren af det materiale, der skal indgå i tilsynsrapporten, jf. § 32, stk. 1, nr. 3.

FADD, Danske Regioner og Selveje Danmark bemærker, at de savner en bestemmelse om den tilsynsførendes kompetencer grundet deres viden fra praksis, hvor de ser betydelig kvalitetsvariation.

LOS anbefaler, at kravene til de tilsynsførendes faglighed skal modsvare de faglige krav, der stilles til medarbejdere og ledere på behandlings- og specialundervisningstilbud samt på specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem.

Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at STUK i bekendtgørelsen præciserer, hvorvidt socialtilsynene forventes at kunne vurdere forhold i tilbuddet, som relaterer sig til tilbuddets undervisning samt uddyber, hvordan henholdsvis socialtilsynets og beliggenhedskommunens vurderinger kan integreres i en samlet kvalitetsvurdering af de enkelte temaer og af tilbuddet som helhed. Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at STUK i bekendtgørelsen præciserer, om det er op til kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen at indgå aftale med socialtilsynet

om karakteren og omfanget af socialtilsynets tilsyn med det enkelte behandlings- og specialundervisningstilbud, herunder hyppigheden af tilsynsbesøg samt evt. tilkøb af uanmeldte tilsynsbesøg og præciserer, om det er op til kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen at indgå aftale med socialtilsynet om, hvorvidt beliggenhedskommunen skal deltage i socialtilsynets tilsynsbesøg, herunder om der skal føres samtilsyn. Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at STUK i bekendtgørelsen præciserer, hvad der i forbindelse med § 29, nr. 5, menes at skulle specificeres konkret i aftalen ift. udveksling af oplysninger. De anbefaler yderligere, at bekendtgørelsen præciserer, om socialtilsynene er selvstændigt dataansvarlige ift. alt, der vedrører tilsyn med behandlings- og specialundervisningstilbud, samt hvorvidt socialtilsynene skal betragte sig selv som databehandlere for de kommuner, der har myndighedsansvaret, eller om socialtilsynene kun skal betragte sig selv som dataansvarlige ift. de lovbundne minimumskrav, socialtilsynene skal føre tilsyn med, men ikke ift. det aftalte herudover. Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at STUK i bekendtgørelsen præciserer, hvad ”relevante oplysninger om behandlings- og specialundervisningstilbuddet” omfatter, jf. § 32, stk. 1, nr. 2, præciserer karakteren af det materiale, der skal indgå i tilsynsrapporten, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, præciserer hvorvidt og evt. hvordan socialtilsynets vurdering af de enkelte temaer og kriterier skal integreres med beliggenhedskommunens vurderinger i en samlet tilsynsrapport, jf. § 32, stk. 1, nr. 4 og 5, i bekendtgørelsens § 32, stk. 1, nr. 5, erstatter begrebet ”opmærksomhedspunkter” og i stedet tilføjer ”herunder om der er konstateret særlige kvalitetsmangler” eller lignende.

Socialtilsyn Nord og Socialtilsyn Øst foreslår, at det præciseres, hvad det er, der skal fremgå af rapporten, som socialtilsynet skal udarbejde.

LOS anbefaler, at Socialtilsynet og det kommunale tilsyn fører tilsyn samtidigt.

Flere høringsparter, herunder **De Anbragtes Vilkår og Dansk Erhverv**, opfordrer til, at det bliver et krav, at tilsynet skal føres ved fysisk besøg.

Socialtilsyn Syd kan i forhold til den helt konkrete afrapportering og dermed snitflader mellem socialtilsyn og kommuner ikke læse ud af bekendtgørelsen, hvordan og hvem, der skal vurdere et tema, som socialtilsynet kun bidrager delvist til via bedømmelse af de underliggende niveauer i form af indikatorer og kriterier. Bekendtgørelsen efterlader således også i den meget konkrete opgaveløsning en betydelig administrativ byrde i forhold til koordinering mellem socialtilsyn og kommune i hvert enkelt tilfælde.

Social- og Boligstyrelsen bemærker, at der jf. § 32, stk. 1, nr. 3, kan blive tale om en meget tung dokumentationsbyrde for socialtilsynene. Det bemærkes endvidere, at det bør præciseres, hvad der menes med ”relevante oplysninger” jf. § 32, stk. 1, nr. 2.

STUK's bemærkninger:

Det vil være op til kommunalbestyrelsen ud fra lokale prioriteringer og behov at finde en tilsynsførende med de rette kompetencer. Det er ikke hensigten, at socialtilsynet skal føre tilsyn med undervisningen, da det ligger uden for socialtilsynets kompetence. Tilsynet vil skulle ske så hyppigt, som der efter en konkret vurdering er behov for lokalt. Samtilsyn kan, og har altid kunnet, føres, men dette skal også ske efter konkret behov.

Vedr. behandling af personoplysninger gælder reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder principperne for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles. Dataansvaret følger ligeledes af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder artikel 4, nr. 7 og 8, i databeskyttelsesforordningen.

Bemærkningerne har givet anledning til justering i bekendtgørelsen i forhold til det udsendte udkast. Det er præciseret i bekendtgørelsen, at socialtilsynet fører fagligt tilsyn med kvaliteten af støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling. Det er tillige præciseret, at socialtilsynets afsluttende rapport skal indeholde en samlet vurdering af kvaliteten af støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling.

2.2.9. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser (høringsversionens §§ 33-34)

FADD bemærker, at i § 34, stk. 3, skal der konsekvensrettes; døgninstitutioner og opholdssteder skal rettes til børne- og ungehjem.

Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at STUK i bekendtgørelsen oplyser hvilke tilsynsaktiviteter, socialtilsynene forventes at afvikle i perioden 1. juli til 31. december 2024. Socialtilsyn Hovedstaden gør opmærksom på, at socialtilsynets tilsyn med kvaliteten i børne- og ungehjem ikke omfatter tilsyn med den pædagogiske og social faglige indsats i børne- og ungehjemmenes interne skoler.

STUK's bemærkninger:

Bemærkningerne har givet anledning, at styrelsen justerer bekendtgørelsen i forhold til det udsendte udkast, således at "døgninstitutioner og opholdssteder" rettes til "børne- og ungehjem". For så vidt angår spørgsmålet om, hvilke tilsynsaktiviteter socialtilsynet skal have gennemført, vil dette komme til at afhænge af lokale prioriteringer og behov.

2.3.0. Bilag 1 – 3 (kvalitetsaftaleskabelonerne)

Høringsparterne har haft en række bemærkninger til kvalitetsaftaleskabelonerne i bilag 1-3, herunder følgende:

LOS anbefaler, at det i kriterium 3 og 11, ud over at de fysiske rammer skal være tidssvarende, fremgår, at de fysiske rammer understøtter målgruppens læringsbehov. **LOS** anbefaler, at indikator 3.a ændres, så skolen ikke ”har” undervisningsfaciliteter, men i stedet, at de ”skal have adgang til” undervisningsfaciliteter. Grundet skolerne forskellige størrelser er det ikke muligt for alle skoler at have faciliteter til hele folkeskoles fagrække. Dog har skolerne ofte indgået aftaler med en lokal folkeskole for netop at sikre lokaler til afholdelse af fx fysik og idræt. Derudover finder **LOS**, at det bør fremgå, at skolerne har adgang til lokalerne på tidspunkter, som er inden for normal skoletid”.

I forhold til indikator 9.a bemærker **Social- og Boligstyrelsen**, at det vil være svært for socialtilsynet at vurdere, om medarbejderne anvender viden og praksisvidenskab til tilgange og metoder ift. tilbuddets målgrupper. Det er desuden uklart, hvad der ligger i begrebet ”virksomme” tilgange og metoder. Det foreslås, at man evt. anvender denne formulering i stedet: ”Medarbejderne anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målgruppe.” **Social- og Boligstyrelsen** bemærker, at indikator 11.d er komplekst formuleret. Det foreslås at indikatoren omformuleres, evt. til følgende: Behandlings- og specialundervisningstilbuddets fysiske rammer og indretning, understøtter elevernes behov for støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling efter barnets lov, herunder mulighed for afskærmning, ro, fælles aktiviteter og bevægelse. **Social- og Boligstyrelsen** foreslår, at kriterium 13 omformuleres således: Behandlings- og specialundervisningstilbuddet indgår i forpligtende samarbejde med kommunen om den socialfaglige kvalitet i tilbuddet. **Social- og Boligstyrelsen** foreslår, at kriterium 13 omformuleres således: Behandlings- og specialundervisningstilbuddet har en aftale med kommunen om, hvordan eleverne bliver tilknyttet de relevante kommunale myndigheder i forhold til sundhed og tandpleje.

Socialtilsyn Øst anbefaler, at indikator 13.b's indhold justeres, så det alene vil være socialtilsynets opgave at vurdere på tilbuddets evne til at samarbejde med socialtilsynet, mens kommunen selv vurderer på samarbejdet mellem behandlings- og specialundervisningstilbuddet og kommune.

Dansk Erhverv anbefaler, at det i forhold til pkt. 3 om øvrige aftaler tydeliggøres, om behandlings- og specialundervisningstilbud også skal indgå nærmere aftale om indhold af tilsyn, herunder afvikling og hyppighed af kommunens tilsyn.

STUK's bemærkninger:

Ovenstående forslag til ændringer af bilagene imødekommes.

3. Den endelige bekendtgørelse i forhold til høringsversionen af bekendtgørelsen

I forhold til det udkast til bekendtgørelse, der har været i høring, er følgende indholdsmæssige ændringer indsat på høringsparternes foranledning:

- I høringsversionens § 2 (nu § 3) ændres begrebet "forudsætninger til "kompetencer".
- § 16 ændres, sådan at det er anbringende kommune, der træffer den endelige beslutning.
- § 18, stk. 2, udgår af bekendtgørelsen, hvorefter høringsversionens stk. 3-4 bliver stk. 2-3.
- I høringsversionens § 22 (nu § 23) præciseres kommunalbestyrelsens vurdering af kvaliteten
- Det er præciseret i høringsversionens § 30 (nu § 29) at socialtilsynet fører fagligt tilsyn med kvaliteten af støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling.
- I høringsversionens § 32 (nu § 31) er det præciseret, at socialtilsynets afsluttende rapport skal indeholde en samlet vurdering af kvaliteten af støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling.

- I høringsversionens § 34, stk. 3 (nu § 33, stk. 2) ændres "døgninstitutioner og opholdssteder" til "børne- og ungehjem".

I bilagene til bekendtgørelsen er der på baggrund af høringssvarene ændret følgende:

- I kriterium 3 og 11 indsættes "og som understøtter målgruppens læringsbehov".
- I indikator 3.a. og 11.a. indsættes "eller har adgang til".
- Indikator 9.a. ændres til: "Medarbejderne anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målgruppe".
- Indikator 11.d. omformuleres til: "Behandlings- og specialundervisningstilbuddets fysiske rammer og indretning, understøtter elevernes behov for støttende indsatser i form af pædagogisk støtte og behandling efter barnets lov, herunder mulighed for afskærmning, ro, fælles aktiviteter og bevægelse."
- Kriterium 13 ændres til: "Behandlings- og specialundervisningstilbuddet indgår i forpligtende samarbejde med kommunen om den socialfaglige kvalitet i tilbuddet."
- Indikator 13.a. ændres til: "Behandlings- og specialundervisningstilbuddet har en aftale med kommunen om, hvordan eleverne bliver tilknyttet de relevante kommunale myndigheder i forhold til sundhed og tandpleje."
- I forhold til pkt. 3 om øvrige aftaler tydeliggøres det, om behandlings- og specialundervisningstilbud også skal indgå nærmere aftale om indhold af tilsyn, herunder afvikling og hyppighed af kommunens tilsyn.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter på styrelsens egen foranledning.